

PIXAPINS, CAMACUS i PIJOPROGRES Isidor Cònsul

Fa un grapat d'anys, quan els excursionistes sèniors parlaven de *pixapins* i *camacus*, ho feien com a referència a tòpics amables i divertits per ironitzar sobre els muntanyencs de *pànxing* i costellada: jubilats, grups familiars (avis, joves i nèts) i colles d'amics que hi van, sobretot, per menjar, passejar una mica –no gaire- i descansar. Els caps de setmana, entre juny i setembre, els trobareu a munts a Aigües Tortes, a tocar de l'estany de Sant Maurici, o als Aigualluts, on han arribat amb els vehicles tot terreny de les companyies de Boí, Espot o Benasc, disposats, sobretot, a passar un dia de natura. No són matiners i veus els primers amb el sol alt, amb una motxilla (on hi ha la carmanyola del dinar, una bota de vi i una petaca de cordial) i buscant, abans que cap altra cosa, on acampar la resta del dia, vora l'aigua de la riera i sota un clap de pins per a fer-hi una senyora migdiada. Els agrada la muntanya, però els fatiga la travessa i el risc dels cims: en tenen prou contemplant el paisatge, s'enamoren de valls i rieres, ressegueixen, amb binocles o a ull nu la clenxa de les serres i fan fotografies per identificar els cims propers i coneguts. Tot ho troben fantàstic i meravellós (en termes barcelonins "que macu"!, que és d'on, suposo, els ve un dels malnoms).

Però són bona gent, com la del poema de Machado: *buenas gentes que viven,/ laboran, pasan y sueñan, / y en un día como tantos,/ descansan bajo la tierra*. Sobretot en els darrers anys que, a banda de la prohibició de fer foc, respecten, cada cop més, deixar la natura com l'han trobada i s'emporten la pròpia brossa (pots de begudes, papers, restes de menjar...), al fons urbà de les valls.

Fa uns mesos, però, i ho trobo preocupant, ha nascut una altra tribu: els *pijoprogress*, els de segona o tercera residència, que tenen casa al Pirineu per anar-hi a esquiar alguns caps de setmana d'hivern i jugar al golf altres caps de setmana de tardor. No acostumen a ser muntanyencs, en sentit estricte, i la segona casa, més d'una inversió, els serveix com a punt de negoci si s'afegeix el tema de l'esquí i el golf. Desconcertada, la nova tribu, ha descobert que les campanes fan soroll i també en fan les esquelles de les vaques i ovelles quan, de bon matí les avien a pasturar. Encara n'han fet un altre, de descobriment, i

és que les granges de bestiar (porcs inclosos) fan pudor. I què es pensaven? Qui no vulgui pols que no vagi a l'era, diuen al meu poble. Però el cas és que alguns indis de la nova tribu ho han denunciat, han fet emmudir campanes i esquelles (embolicant-les amb roba i esparadrap) i també volen tancar les granges d'animals que fan massa ferum. Però què s'han cregut? De torna, la innoble actitud d'alcaldes maldestres que no saben al servei de qui treballen i tenen la barra de donar-hi sortida legal a aquesta immensa bajanada. Ho plantejo, a títol personal, com un toc d'atenció, però demano, al mateix temps que "Vèrtex" hi digui la seva al servei d'una cultura ecològica, el món agrari, la natura i la tradició.

Isidor Cònsul